

M A G Y A R K U R I R.

Indült Bécsből, Kedden, Április' 10-dikén, 1827.

Magyar Ország.

Posony Ápr. 6-dikán. — A' Rendek' Táblája e' hónap' 1-ső napján Kerületi ülést tartván a' Haza' nehézségei felett tanátskozott, mellyek a' következő napon, a' 106-dik Országos ülésben újabb fontolás alá vétettek, az első Tábla pedig a' magánosoknak pénz-szövetkezéseikről a' Rendektől hozzá érkezett Izenet vette fontolás alá.

E' hónap' 3-dikán a' 107-dik, előbb Elegyes Ülés tartatott, melyben a' már eddig elvégzett nehézségeket illető alázatos Felírás felolvastatván a' Szentséges Felsőnek szokott módon elejibe terjesztett; melly után a' két Táblák elválván, a' Rendek a' hátralévő nehézségeket vették ismét fontolás alá, a' Mánások pedig a' Rendeknek feljebb említett Izenetét vették fel tanátskozásra, 's azt azután különös Izenetben a' Rendek' Táblájához vissza küldötték, hol az felolvastatván, Diktátúrára adatott, 's a' következő napi Kerületi ülésben tanátskozás alá vétetett.

Császár és Király. Ő Felsőge kegyelmesen méltóztatott Fő Tisztelendő Palugyai és Bodofalvi Palugyay Imre Urat Gaczkai Sz. Miklós Apáturát, a' Szepesi Cathed. Egyház Kánonkját és Fő Esperestjét, a' Királyi Tábla Praelátusát, etc. a' Váczi Cathed. Egyház Cántorává és Kánonokjává kinevezni.

Az Ország Rendeinek a' Magyar Tengeri Rév-Partoknak, 's nevezetessen a' Fiuméi Czúkor-Fabrikának adandó kedvezések eránt való

Felírása.

*Felsőges Császár és Apostoli Király,
Legkegyelmesebb Urunk!*

A' Tengeri Rév-Partnak előbbi Magyar Igazgatása alatt az odavaló Fabrikák 1809-dik esztendeig olly kedvezéssel birtak, mellynél fogva, mind a' Császári Királyi Austriai Német Tartományokba, mind Magyar Országba, 's a' hozzá kaptsoltt Résszekbe részszerént szabadon, részszerént pedig kevesebb Vám, és Harminczad mellett szállíthatták tulajdon Termesztményeiket, és kézi Műveiket.

Ezen kedvezés által alkalmatosság nyújtatván az érdeklött Fabrikáknak Műveik eladására; mind a' szorgalom 's a' Fabrikák száma, mind a' pénznek forgása nevedett, a' mi is az ottani Lakosoknak és Kereskedésnek nagy gyarapodására szolgált.

Minekutánna azonban 1817-dik esztendőben legfelsőbb Királyi Rendelés által ezen kedvezés eltöröltetett, 's ennél fogva mostanság-is, mind a' Tengeri és földi Termések, mind ezen Magyar Tengeri Rév-Partbéli kézi művek a' Harminczadókon éppen úgy tekintetnek, mint a' külföldiek, — ennél fogvást a' Magyar Országai Tartományokba behozatások alkalmával is, azon Vámfizetéssel terheltetnek, mellyel a' külföldiek, e' miatt a' Magyar Tengeri Rév-

Partbéli Fabrikák előbbeni könnyebbítéséktől, mellyek nekik az előtt gyámolul szolgáltak megfosztatván, műveik pedig csupán a' honnyi használásra szorítottván, annyira megfogyatkoztak, 's számokra nézve is már nevezetesen megkevesedtek, hogy a' még fennállóknak is a' kereskedésnek mostani csüggedezésében, és egyéb árosokkal való Concurrentia ki nem állhatása mellett, ha tsak sietőleg orvoslást nem nyernek, elkelletik enyészniük.

Midőn Felséged ezen Tengeri-Tájékot koronáztatásbéli fogadása szerint későbbben Magyar-Országhoz vissza kaptolván, ottan mindeneket az 1809-dik esztendei állapotba vissza helyheztetni elhatározta volna, abban meglévén győződve, hogy ezen legfelsőbb Királyi szándéka az Ország' 's azon Részek lakossainak boldogságára lett légyen intézve, nem kételkedhetünk: hogy Felséged, mihent az előre botsájtattakról vóltaképpen tudósittatik, kegyelmessen arra fog hajlani, hogy boldog emlékezetű VI. Károly és Mária Theresia által ezen Fiumei Rév-Partnak adott kegyelmes Privilegiumok ereje feleljen, 's egyszersmind ezen Magyar Tengeri Rév-Partnak Termesztményei, 's Mester-művei mint nemzetiek a' Harminczad útján hajdani kedvezéseikkel bírjanak.

A' fellyebb érdeklett Privilegiumoknak tartalma szerint a' külföldi Mesteremberek minden útakon a' Fiumei Rév-Partokon való megtelepedésre hódítandók vólnának — ezen czél pedig legfogantossabban eszközölthetik az által, ha azoknak Mester-Műveik illendő kedvezésekkel ápolgattanak, annál is inkább tagadhatatlan, hogy ezen Magyar Tengeri Rév-Partbéli Termesztmények és Mester-Műveik mint hazaiak a' Vám és Harminczad útján az Országbéli termesztmények 's Mester-Művekkel legalább az egyarányos tekintetet, és bánás módját megérdemlik.

Ennélfogva, azon kedvezéseken kívül,

mellyeket ezen Magyar Tengeri Rév-Part Privilegiumai tartalma szerint Felséged Igazság szeretetétől reményl, alázatossan esedezünk Felséged előtt, hogy az ezen Tengeri Rév-Partról béhozandó portékáknak különböző belső tulajdonságokhoz képest a' harminczadra nézve azt méltóztasson kegyelmessen rendelni: hogy ezen Magyar Tengeri Rév-Partbéli termesztmények, 's azon Mester-Művek, a' mellyek honnyi szerekből készítettnek, mint tulajdonképpen Nemzetiek és Országbéliek, a' Hazai Törvények értelme szerint is külső Országi portékákkal egy sorsba nem is helyheztetvén, minden Vám fizetés nélkül szabadon hozattathassanak bé; azon Mester-Művekre pedig, mellyek részszerént honnyi, részszerént külső szerekből készítettnek, úgy azokra is, mellyek ugyan egészen külföldi szerekből állanak, hanem vóltaképpen a' Magyar Országi Rév-Partokon készítettnek-el (bizonyos lévén kivált ezen utóbbiakra nézve, hogy tsak a' nyers Materia hozattatott légyen külföldről, a' ki munkállásnak bére és a' szorgalomnak jutalma pedig ezen Rév-Parti Lakosokat illeti) nagyobb teher ne vettessen, mint a' külföldi nyers materiáért fizettetni szokott, a' Magyar Ország vagy az örökös Tartományokbéli Fabrikák számára béhozatások alkalmával, mert a' Magyar Tengeri Rév-Partbéli lakosok mint Ország lakossai, ugyan azon egy Törvény oltalma alatt élvén, a' külföldi Művész szorgalom terhesebb sorába nem helyheztethetnek. —

Midőn illyetén érzéssel azon vidék szorgalmának állapotját, és sorsát bővebben fontolgatnánk, különös figyelmünket és gondoskodásunkat vonta magára a' Fiumei Czúkor Fabrikának közelítő végső veszedelme; mivel azon Társaság, melly ennek tulajdonossa, a' mint tudósítottunk, a' maga végső eloszlását jövő Sz. György Hava 13-dik napjára már kihirdetni kénytelenített, minekutánna a' nekünk tét-

tett bejelentés szerint azon Fábrika a' belsőbb Czúkor Fábrikákkal, mellyek az elkészült Czúkornak egy egy Mázsájától a' Fiumeihez képest 5 for. 30 krajtzárokkal pengő pénzben tsekélyebb Vámot fizetnek, a' köz árulást semmikép' sem álhatja-meg. —

Ezen Fábrika 1750-dik esztendőől fogva e' jelenkorig a' Nemzeti szorgalmat nevezetessen lelkesítvén, és nevelvén, ezen tekinteten felül fentartását az is ajánlja, hogy az Austriai Birodalomban helyezettett minden Czúkor Fábrikák öszveséggel nem készítenek-el annyi Czúkrot, a' mennyi a' belső elemésztésre elegendő lenne; ennél fogva, ha a' Fiumei Fabrika elenyészik, nagyobb mennyiségű Czúkrot kelletik a' külföldről béhozni.

Ajánlja továbbá az említett Czúkor Fabrika fentartását az is, hogy a' Társaság Tőkepenze, ámbár külföldieket illeszen, a' belső Nemzeti szorgalom élesztésére lévén fordítva, ennek gyarapodása, 's azon élelem által mellyet az azzal foglalatoskodó szinte 300 ház-népeknek nyújt, nyereségének kibotsájtását bőven helyre pótolja; továbbá ezen Társaság boldogabb állapotjában a' honnyi természetmények' kivételére is fordítván szorgalmát, ezzel a' hasznos kereskedés nevedését is elősegítette; ajánlja nemkülömben azon haszon, melly a' Felsőges Kints-Tárba háromlik; ajánlja végezetre a' Kereskedésnek azon tekintete is, hogy a' Magyar Termesztményeknek a' Tengeri Partokhoz szállításokkor a' Fuvarosok vissza jövedeleik esetére is ottan találendő teher reménysége alatt ez ideig kissebb fuvar-bérrel megelégedtek, ezen kereset módjától pedig a' Társaság eloszlásával megfosztatván, ezentúl nagyobb, és az egész fuvarbér a' külföldi Kereskedésre szánt honnyi Termesztmények kiszállítására fog háromolni.

Minthogy tehát a' Fiumei Czúkor Fabrikának, 's a' tulajdonos Társaságnak sorsa leginkább az által láttatik terheltetve

lenni, hogy a' kimivelt Czúkor Vámja régi állapotjában meghagyatván, a' nyers Czúkor vagy Czúkorliszt Vámja időközben leszállított, 's ennél fogva ezen Társaság, ha mindjárt a' régi privilegiumbéli kedvezést vissza nyerendi-is, a' meddiglen az elkészült Czúkortól illetőleg nagyobb Vámot kéntelenítettik fizetni, a' belsőbb Fabrikákkal, egyarányos árrába ki-nem álhatna. Ezen tekintetektől indítatván, minthogy attól-is méltán lehet tartani, hogy ezen intézetnek szerentsétlen esete által, mind az Országbeli, mind a' külföldiek ezen Országban folytatandó szorgalom intézeteitől jobban jobban elidegenítettnek — Felsőged előtt ezen különös Tárgyban továbbá is mély alázatossággal esedezőnk, hogy minden késedelem veszedelmessé válhatván, méltóztasson ezen Fiumei Czúkor Fabrikának minél előbb olly kegyelmes kedvezéseket adni, mellyeknél fogva a' többi belső Fabrikákkal az eladásra nézve megállhasson.

Többször Császári Királyi Kegyelmeibe jobbágyi alázatossággal ajánlottak maradunk. Költt Szabad Királyi Po'sony Városában 1827-dik esztendőbeli Bőjtmás Havának 24-dik napján tartatott Országos Ülésünkből.

Császári Királyi Felsőgednek

Legalázatosabb Káplánnyai, Szolgái, és örökös hűségű Jobbágyai, Magyar Orzágnak, és hozzá kaptolt Részeknek Országosan öszvegyűlt Rendei.

Nagy Britaninia.

Végre is tsakugyan valóságosulni látjuk azt, hogy Anglia még meg nem szünt nevelni Portugalliába küldött sergeinek számát. A' Romney nevű hadi hajó elébb a' 3-dik, 4-dik, és 63-dik Linea-Regementekből Portsmouthban 120 embereket felvévén, onnét Devonportba vette evezését,

hogy ott is tsapatokat vegyen-fel a' 23-dik és 43-dik Regementekből, 's mindnyájokat Portugalliába viszi. — (Alább a' Párisi Ujságokból észre lehet venni, mitsoda határozással gyűljenek ezen Ánglus seregek Portugalliába, melly ujságok között így nyilatkoztatja-ki magát a' Quotidienne: „A' szerént, mint halljuk, a' Spanyol Király eltökéllette magában, hogy addig el nem öszlatja a' Portugalliai határszélek mellett álló szemmel-tartó Spanyol ármádát, míg az Ánglus ármáda el nem távozik Portugalliából.“)

A' Londoni Kurír így szollott Mártz. 27-dikén a' Portugalliában tanyázó Ánglus ármádáról: — „

„A' fő vezértől Gen. Klintontól e' hónap' 9-dikén indult és ma reggel megérkezett tiszti-tudósítások szerént a' Koimbrában tanyázó Ánglus Osztály semmi lépéseket nem tett előre az Insurgensek felé, mint hibásan íratott. Az Insurgens seregek, mellyek, mint utóbb kilátszott, nem voltak igen nagyszámmal, apró Guerilla tsapatokra oszolván, mindenik azon iparkodott, hogy a' szerént folytassa a' prédáló életet, mint ki-ki jobbnak fogja találni.“

Ugyan a' Kurír jelenti Mártz. 27-dikén nagy örömmel, hogy Minister Kanning úrnak annyira helyre állott az egészsége, hogy ő már részt kezdett venni az alsó háznak tanátskozásaiban.

A' Lord Liverpool állapotja az Orvosok' tudósítása szerént lassanként könnyebbedig. Már ki tud menni a' háló szobából az ebédlő palotába; már beszéll is valami keveset. Mondják, hogy ki fogják vinni egyik falusi kastélyába.

A' Parlamentumban folynak a' tanátskozáások, mellyek között most legfontosabb a' gabona-törvényt illető kérdés, melynek kimenetele még nagyon bizonytalan. — Sok-

szor előfordúl a' Catholikusok' ügye is. Szüntelen érkeznek a' Parlamentumi házakhoz a' kérelmek, némeltyek az Emancipatiót kérvén, mások ismét az ellen protestálván. Illyen utóbbi értelműeket adtak bé sok ezer neveknek aláírásával, név szerént a' Fő-Cancellarius, Gróf Winchelsea, és Lord Réden urak. Ezen két utólsók beszédeket is tartottak, nagyon heveseket, a' Catholikusok ellen, az ellen kellvén-ki felettebb mérgesen, hogy az Irlandiai Fő Prokurátor Plunkett, azon beszédben, mellyel az alsó házban nem régen a' Catholikusok' ügyének pártját fogta, Chimérának (képzelődésnek) merte nevezni azon vádot, hogy a' Catholikusok Irlandiában a' Protestánsoknak kiirtatásán mesterkednének. —

Lord Réden illy szavakra fokadott: „Mondtták azt is, hogy ha a' Catholikusoktól az Emancipatio megtagadtatna, abból a' fogna következni, hogy Irlandiában rebelló lenne: de én azt mondom, hogy, bár melly sajnállásra méltó dolog lenne is egy illy rebelló, én még is inkább kívánnám országunkat ezen veszedelemre kitétettelve szemlélni, hogy sem azt megengedni, hogy a' Catholikusok egy Protestáns Országlásban részesüljenek.“ — Azért is keservesen kikelt Lord Réden az Országlószék ellen, hogy miért nem tette még eddig semmivé az Irlandiai Egyesületet. — „Elközelített (úgy mond) az az idő, a' melyben kéntelen fog lenni Országlószékünk, hogy magát vagy egyik vagy másik részre meghatározza, az az, hogy vagy a' Protestáns Constitúziót, mellyet a' mi Öseink mind a' végig és a' végigvédelmeztek, fenntartsa, vagy pedig a' Pápa' Egyházi hatalmát megerőssítse.

Azonban sok más nagy Lordok kikelték a' Catholikusok' ügye mellett, mint Marqui Londonderry, a' Norwichi Püspök, Gróf Darnley, Gróf Spencer, Marqui Lansdown, Herczeg Buckingham, Gróf Car-

narvon, Lord Clifden, 's mind ezek hasonló sok ezer nevekkel aláíratott kérelmeket adtak-bé az Emancipációra nézve.

Oldhamban a' Lankashirei Grófságban népgyűlés tartatván, itt is többféle kérelmek készítették, nevezetesen a' gabona-törvény ellen, 's a' Parlamentumnak reformáltatására, 's több e'-félékre nézve. Egy Knigh nevű fél-falábú úr is megjelent az Orálószéken, 's némelykor az által is beszédjére iparkodott vonni a' halgatók' figyelmit, hogy falábalával jól megdördítette az Orálószék' deszka pádimantumát. Sokat beszélt az ország' szánakozásra méltó állapotjáról. — „Nem olly boldog (úgy mond) ezen ország, mint látszik. Itt minden felé újabb országútkat, újabb hajózó tsatornákat építenek, 's mind ezek legnagyobb boldogságot jelentenek, holott éppen az itt dolgozó népesség legnagyobb inségekkel küszködik. Ha makhinájinkat megtekintjük, azt gondolhatnók, hogy mind ezek népünk boldogítására szolgálnak; hogy a' munkások napszámát kissebbítik; hogy két órai munkát néki egy órányivá tesznek. De nem így van a' dolog. Sőt inkább egy órányiból kettőt tsinálnak.

Sok e'-féléket hordott-fel a' falábú Orátoron kívül valami ifjú tag is, de a' melyek leginkább tsak az Anglus népnek figyelmit érdemlik; a' többek közt azt is vitatta, hogy melly minden haszon nélkülváló tanátskozó gyűlés légyen a' nép és Király között a' Parlamentum: „Én (úgy mond) már nem egyszer forgattam azon az eszemet, hogy sokszor jobban folyna e'-nélkül az ország' dolga. Ekkor a' nép tsak egy embernek tartozna szolgálni, most egy helyett ezer olyanoknak tartozik kedvit keresni, kik elébb a' magok jóvándolgoznak, 's még azután jut eszékbe, hogy a' nép' jóvát tekintetbe vegyék. Egy határtalan hatalmú Monárkhiában egy olly jó Király, mint millyennek Nagybritannia a'

maga mostani Királyát lenni esméri, ki, mint közönségesen tudva van, érzi a' maga alattvalóinak szenvedéseit, meg nem engedné, hogy az ő népe éhséget szenvedjen. Nem zárná-bé füleit a' nép' panaszaik előtt, 's fejét se botsátaná nyugodalomra addig, míg népének könnyebb-séget nem szerezne. (Úgy van! Úgy van). Egy illy Király alatt jobb állapotja volna a' népnek, mint egy alsó ház alatt van (Úgy van! Úgy van). A' mi népünknek kötelessége, bátran elé állani és kimondani, hogy ő a' maga inségeit tovább e'-képpen türni nem akarja, nem is elégséges elhordozására. A' mostani időnek környülállásai között minden embernek politikussá kell lenni, minthogy az ő inségei politikai okokból vették származásokat. — (Ezen ifjú Orátornak neve Brooks.)

Utánna ismét Knigh állott-fel az Orátori székbe 's egy Bibliát tartván kezében, így beszéllett: — „

„A' jelenlévők talám tsudálkozva szemlélik ötet illy papi fegyverrel a' nép' elejibe kiállani: hanem ő szükségesnek tartja a' nép előtt a' Nehemiás' könyvéből egy helyet felolvasni, hol az Anglus népnek jelen lévő állapotja olly szépen leíratik, mint ha Nehemiás maga Angliában lakna. Felolvasta belőlle az ötödik Szakasznak egy darabját, hol egy szegény ember a' maga inségeit lerajzolja. Gondolni lehet, melly nagy hangon olvasta ő fel ezen rajzolatot, 's hogy falábalával való dobogással is melly nagyon fontosította azt. De fel is buzdította az érzékenységet! Azt is felolvasta továbbá, mitsoda eszközök által segített Nehemiás a' szegénységen? Úgy, azt mondja, hogy jószágaikat, mellyektől őket az Uzsorások megfosztották vala, nékiek vissza adatta, és a' Papokat megeskettette, hogy ígéreteiknek eleget fognak tenni.“

„Mutathat-é (így folytatja beszédét K n i g h): a' mi Országunk egy olly Első Ministert elé, mint Nehemiás volt? ám- bár ezen könyv, a' Biblia, az, melyből Ministereink megtanulni köteleztetnének, hogyan kelljen magokat viselni? De hát mi indította Nehemiást arra, hogy a' sze- gényeknek az ő elnyomójik ellen pártjokat fogja? az, hogy Istenfélő ember volt. Nem a' következik-é ebből, hogy azoka' Hatal- masok, kik nem úgy viselik magokat, mint Nehemiás viselte, nem félnek az Is- tentől? — Úgy van, e'-képpen kiáltott-fel valaki, a'-ki éppen az Orálószék mellett állott — nem Istenfélők az illy Hatalma- sok! —

Egy ember felkiáltott Kninghez, hogy Amos' Profétziáját is olvassa-fel, mert ab- ban is sok szép dolgok találatnak a' Sze- gényeknek elnyomójik ellen. Tudom én, így felelt a' fa-lábú Orátor. Hanem ezen egész könyv, mellyet kezemben tartok, te- le van e'-féle szépségekkel, de én ezeket most mind fel nem olvashatom.“ — Vége- zetre öt személyekből álló Biztosságot ne- vezett-ki a' Gyűlés, hogy készítsen kérel- met az elől felhozott tárgyakra nézve a' Parlamentumhoz.

Spanyol Ország.

A' Csillag illy kivonásokat adott- ki Mártz. 31-dikén Spanyol országra néz- ve a' Párisi Ujságokból, illy Felírás alatt: „Kivonások a' ma reggel Páris- ban ki jött Ujságokból:

A' Journal-des-debatsból: „U z o s ú r, a' ki Cordova ú r' helyébe, Párisba Spa- nyol Követségi Ágensé neveztetett, poli- tikai mérséklettségére nézve igen esmere- tes ember.

A' Frantzia Kurírból: „U z o s ú r, kit a' Spanyol Udvar Párisba rendelt, az Apostoli Juntának egy kiválosztott embe- re, és Calomarde úrnak kebele' barátja.

A' ConstitúzioneIből: „A' Spanyol Országlószék U z o s urat rendelte Párisba, ki, a' maga gondolkodásaira nézve nem hajlandó az Apostoli Juntához. A' Villa- Hermosa ú r' visszahívattatására nézve több félek a' vélekedések. Némellyek azt mond- ják, hogy ő túl lépett az elejibe adattatva volt útasításokon; mások, hogy az ő visz- zahívattatásának semmi köze nints a' Po- litikához.

A' kereskedők' Journáljából: „L a m b ur, a' Madridban lévő Ánglus Követ, azt kívánja a' Spanyol Országlószéktől, hogy a' Portugalliai határszélek mellett álló, szem- mel-tartó ármádát oszlassa-el; hogy az oko- zott háborunak költségét fizesse-meg; és hogy Cuba szigetét, mint Zállogot, Án- gliának adja által.“

A' Quotidiennéből: „A' Spanyol Ki- rály, mint halljuk, meghatározva úgy nyilatkoztatta-ki magát, hogy el nem oszt- latja a' Portugalliai határok mellé rendelt Spanyol sergeket addig, míg az Ánglusok Portugalliából el nem távoznak.“

A' Journal-des-debatsból: „C o r d o v a ú r, kinek Spanyol Követségi Ágensé kellett volna Párisba rendeltetni, a'-nélkül, hogy maga kéredzett volna, engedelmet nyert, hogy útozni mehessen.“

A' Quotidiennéből: „Mint hogy Fran- tzia ország nem tart többé Nagykövetet Madridban, hanem tsak, Követségi Ágenst, erre nézve Spanyol ország se akar többé Nagykövetet tartani Párisba. Ez az oka, hogy a' maga eddig ott volt Nagykövet- jét Herczeg Villa-Hermosát vissza hívta onnét. C o r d o v a urat pedig azért nem hagyta-meg ott, mint Követségi Ágenst, hogy ez már régen kereste az engedelmet, hogy útozni mehessen.“ — „Mind ezek az ujságok illy sok féle képpen írnak azon egy dologról, 's tsak azon egy reggel (így szoll a' Csillag) de e' mind semmi,

mint hogy, mint Constant Beniámin úr mondja, mind az Igasság' Organumai!"

A' Portugalliai három Insurgenseknek neveik, kik a' Frantzia határok felé, kíséret alatt, útban vagynak, Generális Telles Jordao, Montalegre, és Chavesz. A' két első már megérkeztek Burgósba: hanem Márqui Chavesz megbetegedvén, megnyerte, hogy Burgós mellett egy városban maradhasson.

P o r t u g a l l i a .

A' Lisbonai ujság illy Czikkelyt közöl az Insurgenek legutolsó mozdulásairól a' maga Mártz. 17-dikén kiadott levelében: —,

„Gróf Villa-Flor jelenti Arguzelából e' hónap' 8-dikán, hogy az Insurgensek addig volt tanyájokat 7-dikben elhagyván, Alcanizáson által Spanyol országba mentek, ő (Villa Flor) pedig magát Gen. Mellóval Pinelóban össze tsatolta, hova Melló az Insurgenseket kergetve, elenyomúlt vala. Azután Villa-Flor Braganza, Melló pedig Outeira felé vették útjokat, azt akarván szemlélni, hogy már most merre felé fogják az Insurgensek, további útjokat intézni. Az utolsó azt írja, hogy 245 Insurgensek magokat neki által adták, és ő ezeket fogságra tétette. Az Insurgensek ármádájának dereka Outeirán, Braganzán és Vimiosán intézte elmenetelét, minekutánna e' hónap' 2-dikán éjjel a' Chavesz és Jordao' Osztályaik magokat össze tsatolták. Gróf Villa-Flor úgy tudósított vala, hogy a' Spanyol sergek a' határ szélen elveszik az Insurgensektől a' fegyvert, olly feltétel alatt, hogy azt ismét vissza fogják nekik adni, mikor Portugalliába ismét vissza fognak menni. Hanem egy rész már még

a' Portugallus földön letette volt fegyverét. Már most hát semmi Insurgens sergek nem állanak előttünk. Mostanában pedig azon kell iparkodnunk, hogy ezen tartományt, Tra-los-Montest, a' Guerilla-tsoportoktól megtisztíthassuk, a' mellyek még itt harmiáskodnak, név szerént a' híres Kaschapus és Oberstlieutenánt Valpassó'Bándájiktól.“

O r o s z B i r o d a l o m .

A' Petersburgi Hadi Ujság szerént az Orosz birodalomnak kiterjedése és népessége a' világnak három részeiben 's minden hozzá tsatoltatott tartományokkal egyetemben, Európában, Ásiában és Amérikában, 375,174 négyszegű mértföldre telik, a' melly véghetetlen kiterjedésű földön mind együtt 59 millió 534,000 emberek laknak, melly szerént általán vétetve minden négyszegű mértföldre esnek 158 lelkek. Esztendőnként való jövedelme 130 millió Rubelekre; fennálló serge, a' regulárisokat együtt véve, 1 millió 39,180 emberekre telik.

A' világ' fenn-nevezett három részeit pedig különkülön vévén, következő mérseklet szerént találatnak rajtok a' mértföldek és lakosok száma: — Az Europai Orosz birodalom 72,861 négyszegű mértföldet foglal-el, és 44 millió 118,600 embereket táplál, melly szerént általán minden mértföldre 605 ember esik. Lengyel országnak különösen 2,293 négyszegű mértföld kiterjedése van, 's lakosainak száma 3 millióra 702,300-ra telik; a' hol tehát minden mértföldre különkülön 1615 emberek esnek; Jövedelme 8 millió 333,339 Rubel. — Az Ásiai Orosz birodalomnak kiterjedése 276,020 négyszegű mértföld, a' melly véghetetlen kiterjedésű földön tsak 4 millió 663,100 és általán minden mért-

földön csak 42 emberek élnek. — Észak-
 Amérikanak Orosz részét a' mi illeti, ez,
 24,000 négyszegű mértföldet foglal, és
 50,000, következésképpen minden mért-
 föld 2 embereket táplál.

Francia Ország.

A' Pairkamara ditséretes gondossá-
 gal fontólgatja a' nyomtatási szabadságnak
 szorosabb határok közzé lejendő vetteté-
 sét illető jóvallatot, a' melly hosszas vete-
 kedések után a' Követek' kamarájában meg-
 határozott az ettől rajta tétetett sok
 változásokkal, 's elébb a' Királyhoz vissza
 küldetett, 's a' Királytól azután a' Pairek'
 kamarájához küldetett. — Ezen tárgy most
 a' Pairektől e'-végre kineveztetett Biztos-
 ság előtt áll, a' melly Biztosság Márcz.
 28-dikén a' Párisi könyvnyomtatóknak 's
 29-dikén az Ujság-Redaktoroknak és Tu-
 lajdonosoknak egyegy kiküldöttségeiket is
 maga elejibe botsátotta és meghalgatta az
 eránt, hogy mitsoda ellenvetéseik volnának
 az említett törvényjóvallat ellen.

Marschall Caulaincourt, megha-
 lálózása előtt kevéssel készített Testamen-
 tomában, illy nyilatkoztatást hagyott hát-
 tra, a' Csillag szerént, a' Királyi Her-
 czeg Enghien' szomorú történetére
 nézve: — „

„Mikor már a' halállal szemközt ál-
 lunk, nem szoktunk hazudni; én utolsó
 szempillantataimban teszem ezen nyilat-
 koztatást, hogy a' K. Herczeg elfogattatá-
 sában semmi részt nem vettem.“ — A'
 Párisi Érsekkel is beszélt Caulaincourt
 halála előtt ezen tárggyrol, azt mondván,
 hogy ő, a' K. Herczegnek valamint elfogat-
 tásában úgy megölettetésében is tellyesen

ártatlan. Ő már még 1804-ben kinyi-
 latkoztatta nyomtatott írásban azt, hogy
 az ő Straszburgba lett küldtetése,
 nem Enghien Herczeget, hanem csak
 azon Drake nevű Anglus Ágenst illette,
 ki abban az időben a' Rénus jobb part-
 ján Strasburgtól nem messze tartózko-
 dott: a' Királyi Herczeg Enghient ille-
 tő parantsolat pedig Generális Orde-
 nerre volt bizattatva.

B é c s.

A' Neumarktli nagy Lotteriának
 sorsvonás által való kijádrása e' hónap'
 4-dikén véghez menvén következő számok-
 ra estek a' főbb nyerések:

55,358 szám nyerte a' Neumarktli
 uradalmat —

40,925 szám nyerte a' Washámort.

79,761 szám nyert 20,000 V. Cz fo-
 rintot.

51,481 szám nyert 10,000 V. Cz. for-

A' kék, szabad, jutalom sors-czédulák
 közzül. —

149,708 szám nyert 1200 — „

15,112 — — 400 — „

2,738 — — 150 — „

159,253 — — 75 — „

25,048 — — 75 aranyot.

A' pénzfolyamat Aprilis' 9-dikén;
 közép árr:

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 89 7/8

Az 1820-béli sorsosok, 137

Az 1821-béli hasonlók, 121 1/8

Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligá-
 tzióji, 45 1/4 forint. keltek, mind C. ben.

A' Bankó Aktziák keltek 1073 forinton.
 Conv. Pénzben.